

Список бібліографічних посилань

1. Боровик М. В. Оцінювання результатів навчання за накопичувальною бально-рейтинговою системою. *Економічний аналіз*. 2014. Т. 15, № 2. С. 222–227.
2. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p> (дата звернення: 10.04.2020).
3. Компетентнісний підхід у побудові навчальної програми за спеціальністю «Економіка підприємства» : навч.-метод. посіб. / М. В. Афанасьєв, М. В. Боровик, І. В. Гонтарева та ін. Харків : ІНЖЕК, 2013. 392 с.
4. Александров И., Афанасьева А., Сагитова Э., Строкина В. Балльнорейтинговая система оценки качества обучения в системе зачетных единиц. *Высшее образование*. 2007. № 7. С. 25–28.

Отримано 14.04.2020

УДК 351.74/76:355/359

МИРОНЮК С. А.,

кандидат юридичних наук,

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-6462-2173>

УПРОВАДЖЕННЯ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ В СИСТЕМУ ОСВІТИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Розглянуто доцільність впровадження в систему освіти працівників Національної поліції предмету «тактична медицина» в рамках предмету тактико-спеціальна підготовка, або як самостійний предмет.

Ключові слова: тактична медицина, Національна поліція, зона ООС, військові.

На сьогодні, тисячі українців щоденно знаходяться в зоні ООС, ризикуючи своїм життям, і мова йде не лише про військових, а й про працівників поліції, які виконують свою роботу, відповідно до функціональних обов'язків, так і про цивільних громадян, які опиняються під обстрілами через те, що, за різних причин, не можуть виїхати з цієї зони. Говорячи про життя людини, як найвищу цінність – ми маємо розуміти, що є велика необхідність в підготовці як військових так і працівників поліції – тактичній медицині, оскільки вони перші, хто надають домедичну допомогу постраждалій особі, чи то цивільному, чи пораненому колезі.

У 1975 році заснована Національна асоціація екстрених медичних техніків (НАЕМТ) National Association of Emergency Medical Technicians (NAEMT) — це професійна спілка працівників екстреної медичної служби (ЕМС) США, що представляє всіх екстрених медичних техніків та парамедиків. Навчальні програми НАЕМТ мають міжнародний характер [1].

На сьогодні НАЕМТ проводить навчання за багатьма програмами, але ми розглянемо програми навчання для осіб, що не мають медичної освіти, аби зрозуміти, за якою саме програмою краще навчати працівників Національної поліції.

Отже - Prehospital Trauma Life Support (догоспітальна підтримка життя при травмі, далі PHTLS). Алгоритми допомоги PHTLS – ABCDE, де: А - Airway: забезпечення прохідності дихальних шляхів, В - Breathing: дихання і вентиляція, С - Circulation: кровообіг і кровотеча, D - Disability: неврологічний статус, Е - Exposure: оточення. Це алгоритм надання домедичної допомоги в цивільній ситуації, коли людина знепритомніла через певні чинники (наприклад задуха), або невідкладні стани (наприклад серцевий напад), і жодної загрози особі, яка буде надавати допомогу, не має. Така програма навчання підійде для людей, які працюють за професією людина-людина. Це працівники державних установ та організацій, які надають послуги; фінансових установ; закладів освіти, тощо.

Tactical Comat Casualty Care (тактична допомога пораненим на полі бою, далі ТССС або ТСЗ) що навчає наданню домедичної допомоги в умовах бою або при виконанні бойової задачі, та Tactical Emergency Casualty Care (тактична екстрена допомога пораненим, далі ТЕСС), що навчає наданню домедичної допомоги, у небезпечному середовищі у цивільних умовах, в яких, безпосередньо, опиняються працівники поліції під час виконання своїх функціональних обов'язків. Прикладом може бути і активний стрілок, і дорожньо-транспортна пригода з потерпілими, коли через погану видимість або інші несприятливі умови екстрена медична допомога не може прибути вчасно, або є витікання горючих чи мастильних матеріалів, і є необхідність евакуації потерпілого із пошкодженого транспорту, через можливе його загоряння, ситуації щодо суїцидів громадян, і багато інших ситуацій, з якими стикаються працівники поліції під час несення служби. І при ТССС, і при ТЕСС допомога надається за алгоритмом дій MARCH, де М - Massive Bleedings (масивна кровотеча), А – Airway: забезпечення прохідності дихальних шляхів, R – Respiration: забезпечення дихання (вирішення питання з травмами грудної клітини), С – Circulation: кровообіг і кровотеча, Н – Hypothermia: зігрівання.

Таким чином, тактична медицина — це надання домедичної допомоги націлене передусім на усунення причин настання швидкої смерті, а саме: критичних (масивних) кровотеч, що вбиває максимум за 3 хвилини; відкриття дихальних шляхів, способами, в залежності від ситуації і травми, оскільки в разі неможливості людини дихати, біологічна загибель настане за 6-7 хвилин; травми грудної клітини (пневмоторакс), в середньому загибель настає за 20 хвилин, - за принципами врахування будь яких загроз, які існують не лише для особи, яка травмована, а й для особи, яка надає допомогу.

З самого початку протистояння наших військових та добровольців на Сході країни стало зрозуміло, що тактична медицина в Україні, на жаль, дуже слабо розвинена, що призвело до втрати тисячі життів наших бійців, яких можна було б уникнути.

На сьогодні ситуація дещо покращилась, тактичній медицині навчають військових та частково працівників поліції.

На даний час, керівництво держави робить все можливе для швидкого розвитку та удосконалення рівня тактичної медицини в Україні. У Національній гвардії України для розвитку тактичної медицини, як складової бойової підготовки відновили посади середнього медичного складу, які свого часу були скорочені, а ще, здійснюють навчання тактичній медицині за стандартами НАТО.

В Національній поліції створюють центри, в яких працівники поліції зможуть навчитись домедичній підготовці, а також в подальшому пройти підвищення кваліфікації з домедичної підготовки, але як ми вже зазначили, робота поліцейського пов'язана з ризиком, і домедичну допомогу вони надають в разі, коли прибули першими на місце події, і в умовах обмеженого часу мають діяти, аби людина не загинула, або є небезпека для життя чи здоров'я того, хто допомагає, і через це, медичні служби не будуть в змозі допомагати. Тому, на наш погляд, працівники поліції мають вивчати не домедичну допомогу за алгоритмами PHTLS, а поглиблено, у повному обсязі, ТЕСС - тактичну екстрену допомогу пораненим, тобто наданню домедичної допомоги при всіх критичних та невідкладних станах у небезпечному середовищі у цивільних умовах, за алгоритмами MARCH.

Враховуючи вищевикладене, переконані, що впровадження в систему освіти працівників Національної поліції предмету «тактична медицина» в рамках предмету тактико-спеціальна підготовка, або як самостійний предмет, стане обов'язковим в навчальних закладах з особливими умовами навчання, при підготовці майбутніх працівників, або перепідготовці, вже діючих працівників поліції.

Список бібліографічних посилань

1. National Association of Emergency Medical Technicians : офіц. сайт. URL: <http://www.naemt.org/> (дата звернення: 03.04.2020).

Отримано 06.04.2020

